

2η Διεθνής Ημερίδα
Περιβαλλοντικής Ηθικής

2nd International Meeting
on Environmental Ethics

Σάββατο 19 Ιουνίου 2010
Saturday, June 19th 2010

Αμφιθέατρο "Ιωάννης Δρακόπουλος" Κεντρικό Κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών
I. Drakopoulos Amphitheater, Main Building, University of Athens

2η Διεθνής Ημερίδα
Περιβαλλοντικής Ηθικής

2nd International Meeting
on Environmental Ethics

Σάββατο 19 Ιουνίου 2010
Saturday, June 19th 2010

Αμφιθέατρο “Ιωάννης Δρακόπουλος”
Κεντρικό Κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών
Πανεπιστημίου 30, Αθήνα
I. Drakopoulos Amphitheater,
Main Building, University of Athens

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ:

- Τμήμα ΦΠΨ του Πανεπιστημίου Αθηνών
- Ελληνική Εταιρεία Ηθικής
- ΣΟΛΩΝ για τη Σύνθεση & τον Οικολογικό Πολιτισμό
- Πολίτες για τα Δικαιώματα της Φύσης & της Ζωής

Με τη συνδιοργάνωση και χορηγία των:

Υπό την Αιγίδα:

Χορηγοί Επικοινωνίας:

Copyright: Εκδόσεις Αειφορία

της ΜΚΟ «Σόλων για τη σύνθεση και τον οικολογικό πολιτισμό στον 21ο αιώνα»

Φιλοτίμου 54, Κυψέλη, ΤΚ 113 63 - Τηλ: 210.8239000

Μιαούλη 18, Μάρνη Ν.Φθιώτιδας, ΤΚ 350 11

Τηλ: 22360.22914 - 6977.6068 24

www.solon.org.gr info@solon.org.gr

Επιμέλεια έκδοσης: Δρ. Έλενα Παπανικολάου

Σχεδιασμός: Έργον (ergongraphics.gr)

Θεοδόσιος Πελεγγίνης Theodosios Pelegrinis

Καθηγητής Φιλοσοφίας (Πανεπιστήμιο Αθηνών)
Professor of Philosophy (University of Athens)

Βιογραφικό Σημείωμα / Short Bio

Καθηγητής φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, στο οποίο διδάσκει από το 1977. Έχει διατελέσει Κοσμήτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής, και σήμερα είναι Πρόεδρος του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, καθώς και της Ελληνικής Εταιρείας Ηθικής. Είναι απόφοιτος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και Διδάκτωρ Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου του Έξετερ της Αγγλίας. Τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Δοκιμίου 2007.

Professor of Philosophy at the National and Kapodestrian University of Athens, where he has been teaching since 1977. Having served as the Dean of the School of Philosophy, he is currently the Head of the Faculty of Philosophy, Pedagogy and Psychology. He is also the President of the Hellenic Society for Ethics. He studied at the University of Athens, wherefrom he obtained his B.Phil. He received his PhD from the University of Exeter, supervised by W. D. Hudson. In 2007 he was awarded the Hellenic State Prize in Literature.

Μυρτώ Δραγώνα-Μονάχου Myrto Dragona-Monachou

Ομότιμη Καθηγήτρια Φιλοσοφίας
(Πανεπιστήμιο Αθηνών - Κρήτης)
Professor Emerita of Philosophy
(University of Athens – University of Crete)

Βιογραφικό Σημείωμα / Short Bio

Ομότιμη καθηγήτρια Φιλοσοφίας των Πανεπιστημίων Αθηνών και Κρήτης. Ερευνητικά ενδιαφέροντα: Αρχαία φιλοσοφία, Φιλοσοφία ανθρώπων δικαιωμάτων, Ηθική φιλοσοφία, Βιοηθική. Συγγραφέας πέντε μονογραφιών, 80 περίπου άρθρων και 100 ανακοινώσεων σε συνέδρια εδώ και στο εξωτερικό και εκδότης τεσσάρων τόμων Πρακτικών συνεδρίων. Έχει διατελέσει πρόεδρος και μέλος Εταιρειών, Επιτροπών και Οργανισμών, καθώς και ανυπρόεδρος ΔΟΦΕ.

Professor emerita of Philosophy of the Universities of Athens and Crete. Research interests: Ancient philosophy, Philosophy of Human rights, Moral philosophy, Bioethics. Author of 6 monographs, of approximately 80 articles and 100 papers published in Greece and abroad and editor of 4 volumes of Proceedings. She has been president and member of Societies, Committees and Organizations and Vice-president of F.I.S.P.

Περίληψη / Abstract

«Η φύσις των όντων και ο άνθρωπος στο Στωικισμό»

Στις απαρχές της ανάπτυξης της περιβαλλοντικής ηθικής οι Στωικοί θεωρήθηκαν εκπρόσωποι ακραίου ανθρωποκεντρισμού της Δυτικής φιλοσοφικής παράδοσης, μακροπρόθεσμα υπαίτιοι για την τωρινή περιβαλλοντική κρίση (Passmore 1974), αλλά και εκφραστές μιας λιτής φιλοσοφίας της ζωής, πρόσφορης για την εποχή της τεχνολογίας (Jonas 1979). Αργότερα εμφανίζονται στο προσκήνιο σε μια ενδιαφέρουσα διαμάχη που προσεγγίζει τους Στωικούς με διαφορετικές οικολογικές θεωρίες. Πρόκειται για τα άρθρα των Jim Cheney “The Neostoicism of Radical Environmentalism” (1989) και William Stephens “Stoic Naturalism, Rationalism and Ecology” (1994), δημοσιευμένα στο Environmental Ethics. Ο πρώτος διαβάζει στους Στωικούς κάποιες θέσεις της Βαθιάς Οικολογίας, ενώ ο δεύτερος μερικές αναλογίες με την Κοινωνική Οικολογία. Ακολουθεί κριτική συζήτηση των απόψεων αυτών από τον Alan Holland στο δοκίμιο “Fortitude and Tragedy: The Prospects for a Stoic Environmentalism” στον τόμο των Westra- Robinson (eds.) The Greeks and the Environment (1997), ενώ πρόσφατα έγιναν νύξεις και για ένα στωικό ανιμιισμό, παρά τον αδιαμφισβήτητο στωικό ορθολογισμό. Στην ανακοίνωση αυτή, εν όψει των παραπάνω αναγνώσεων, εντοπίζω την έρευνά μου στο έργο Τα εις εαυτών του Μάρκου Αυρήλιου και συζητώ τις σχετικές με την καθολική φύση, τη φύση,

την κατασκευήν και το έργο του ανθρώπου θέσεις του στο πλαίσιο του στωικού κοσμοπολιτισμού. Συμπερασματικά, μάλλον αποκλείω τη συνάφεια του Στωικισμού με το βιοκεντρισμό της Βαθιάς Οικολογίας, γιατί ο στωικός άνθρωπος δεν αναγνώριζε σχέσεις ηθικής και δικαιοσύνης με την καθολική φύση, τα ζώα και τα φυτά. Δεν απορρίπτω εντελώς κάποιες αναλογίες με την Κοινωνική Οικολογία και τον Ολιστικό Οικο-κεντρισμό ή κοσμοκεντρισμό. Δεν μιλώ ωστόσο για μια συγκεκριμένη στωική Οικο-ηθική με το σύγχρονο νόημα, αλλά για μια ήπια ανθρωποκεντρική στωική Φιλοσοφία της Φύσης που εμπνέει στον άνθρωπο σεβασμό και φροντίδα για τη φύση ως σύνολο και σκιαγραφεί μια ιδιαίτερα θετική στάση της κλασικής φιλοσοφικής παράδοσης απέναντι στο κίνημα του περιβαλλοντισμού.

«Universal Nature and Man in Marcus Aurelius' Stoicism»

At the beginning of the development of environmental ethics Stoic philosophers were regarded as representatives of the extreme anthropocentrism of Western philosophical tradition which in the long run accounted for the current environmental crisis (Passmore 1974), but they were also taken as teachers of an austere Philosophy of Life appropriate to the age of technology (Jonas 1979). They came again to the fore later in the context of an interesting debate that showed their views as anticipations of diverse ecological theories. This is the case of Jim Cheney's article "The Neostoicism of Radical Environmentalism" (1989) and that of William Stephens "Stoic Naturalism, Rationalism and Ecology" (1994), published in *Environmental Ethics*. The former reads into Stoicism some views of Deep Ecology and the latter traces into their writings some stands of Social Ecology. There follows a critical discussion of these views by Alan Holland in his essay "Fortitude and Tragedy: The Prospects for a Stoic Environmentalism" published in Westra-Robinson (eds.) *The Greeks and the Environment* (1997), while lately some hints were dropped about a Stoic animism, despite the well known Stoic rationalism. In this paper, in view of the above readings, I confine my research on Marcus Aurelius' Meditations and I discuss his views on universal nature and on the nature, constitution and function of man, in the context of Stoic cosmopolitanism. In conclusion, I rather preclude an affinity of Stoicism with the Biocentrism of Deep Ecology because the Stoic man did not recognize any moral relationship with nature as a whole, with irrational animals and plants. Yet, I do not entirely reject some analogies with Social Ecology and Holistic Eco-centrism or cosmocentrism. However, I do not speak of a particular Stoic Eco-ethics in the modern sense, but of a thin anthropocentric Stoic Philosophy of Nature inspiring into man respect and care for common nature and outlining a most positive attitude of classical philosophical tradition towards environmentalism.

Jan Wawrzyniak

Professor of Philosophy
 (Adam Mickiewicz University of Warsaw)
 Καθηγητής Φιλοσοφίας
 (Πανεπιστήμιο Adam Mickiewicz της Βαρσοβίας)

Βιογραφικό Σημείωμα / Short Bio

Since 2000 habilitated doctor (post-doctoral degree) in the humanities. Professor in ethics, bioethics including environmental ethics, communication ethics, axiology and axiolinguistics. In 1992 he initiated the regular classes on environmental ethics as the first lecturer in Poland. At present he is the Head of Department of Intercultural Communication & Axiolinguistics (UAM); Lecturer in Ethics & Bioethics at the Poznan University of Medical Sciences (UM); and the director of the research project: The Ethical Dimension of the Interpersonal Communication in Clinical Practice. The East-European regional representative of the International Society for Environmental Ethics (ISEE), the member of the Institute of Communication Ethics, the International Society for Animal Rights, the International Bioethics Education Network, All India Bioethics Association and others. A former visiting fellow at the University of Helsinki, and at the Colorado State University. A participant in a lot of international congresses, conferences as well as UNESCO educational programs in bioethics. The author of 40 articles (in Polish and English), the editor of Ethical Dimension of Interpersonal Communication in Clinical Practice, and the author of a book on The Theoretical Foundations of the Neonaturalistic Environmental Bioethics (in Polish). An animal welfare activist of the “Animals and us Foundation” – one of Polish NGOs. At present he is working on a monography on euthanasia.

Περίληψη / Abstract

«Where Do All the Flowers Stand? An Attempt at Evolutionary Axiology»

In order to construct a verifiable and convincing ethic, which means one rationally binding humans to environmental protection without committing the naturalistic fallacy, it is necessary both to find the metaphysical possibility for the empirical fact to be a normative one and to make a valuation agent abstract. Thus, I propose the way of evolutionary axiology highlighting the category of teleonomy (adaptational functionality) of valuation-ability (ability to value). This approach is an alternative to the systems of environmental ethics that are based on the category of autonomous intrinsic value. The exclusive agent of valuation as well as cognition is the evolutionary Transcendental (pan-species) Subject (TS), or Living Being as such. The states-of-affairs which have the metaphysical status of values are immanently valued (and that is why they become valuable) by TS which is their intrinsic

constitutive element. Valuation itself is the unique, naturally selected instinctive way of reaction of organisms to environmental events, making it possible for certain species of animals to survive in the non-axiological order of the biosphere. Hence, human duties toward the environment are not facultative, based on the passive reception of separate value-qualities, but they arise from the participation of Homo sapiens in the bio-community of transcendental (but not transcendent!)-i.e. common to all species - values. The structure of vital (the necessary conditions and attributes for an entity to be living), moral and aesthetic values constitutes the environmental life-quality (ELQ), or the essential state for Life on Earth to self-continue. The category of TS represents pan-species, functional (both innate at the DNA level and acquired) knowledge of how to act for the sake of ELQ. Plants represent the vegetative level of TS, and a subclass of non-autotelic vital values.

Steven Best

Associate Professor of Humanities
and Philosophy (University of Texas)
Αναληρωτής Καθηγητής Ανθρωπιστικών
Σπουδών και Φιλοσοφίας (Πανεπιστήμιο του Τέξας)

Βιογραφικό Σημείωμα / Short Bio

Dr. Steven Best is Associate Professor of Humanities and Philosophy at the University of Texas, El Paso. He is author and editor of 10 books and has published over 150 articles and reviews on diverse topics. He has won two “Philosophy Book of the Year” awards,” his works are translated into over a dozen languages, and in 2007 the national US magazine, VegNews, voted him as one the nation’s “25 Most Fascinating Vegetarians.” A popular public figure, he has spoken throughout the world, and been interviewed in print, radio, television, and film documentaries. A strong advocate of applied philosophy, Best has been a tireless activist in numerous causes for 30 years. For his uncompromising advocacy of “total liberation” (humans, animals, and the earth), he has been denounced before Congress and banned from the UK for life. From the US to Norway, from Sweden to France, from Germany to Russia to South Africa, Best, undaunted, shows what philosophy means in a world in crisis.

Περίληψη / Abstract

«Total Liberation: Revolution for the 21st Century»

Despite recent decades of intense social and environmental struggles, we are nevertheless losing ground in the battles for democracy and ecology. Neoliberalism and globalization have destroyed social democracies, widened gaps between rich and poor, dispossessed farmers, and marketized the entire world. Signs of ecological distress are everywhere, from shrinking forests and depleted fisheries to vanishing wilderness and rising sea levels. Since the 1980s, there has been growing awareness that environmentalism cannot succeed without social justice and social justice cannot be realized without environmentalism. But this alliance is exclusionary, discriminatory, speciesist, and hypocritical. The interests of one species are represented as millions of others go unrecognized except to be exploited as resources for human use. It fails to grasp the profound theoretical, ethical, political, and ecological contributions that animal liberation (and its corollary, ethical veganism) bring to the table. Conversely, the animal rights and vegan communities -- marginalized in their largely white middle class zones of privilege -- fail to engage the massive global power base of progressive/ Left social movements. It is becoming increasingly clear that human, animal, and earth liberation movements are inseparably linked, such that none can be free

until all are free. Given their symbiotic, holistic, and interlocking relationship, it is imperative that we no longer speak of human liberation, animal liberation, or earth liberation as if they were independent struggles; rather, we need to speak of total liberation. Theoretically, we must identify commonalities of oppression, such as stem from speciesism and slavery, or patriarchy and capitalism. Politically, we need to form alliances against common oppressors, across class, racial, gender, and national boundaries, as we link democracy to ecology and social justice to animal rights. Now more than ever, we need more expansive visions and politics on all sides of the human/animal/earth liberation equation, as we must build new bridges and advance novel forms of dialogue, learning, and struggle. The domination of humans, animals, and the earth stem from the same mindset and institutional forms that promote hierarchy, hostility to otherness, and the will to power. This can only be fully revealed and transformed by engaging the animal standpoint, a multiperspectival theory of hierarchical domination, and an alliance politics broader and deeper than anything yet created. A truly revolutionary movement will not just emancipate members of one species, but rather all species and the earth itself. A future revolutionary movement worthy of its name will overcome instrumentalism and hierarchical thinking in every pernicious form, including that of humans over animals and the earth. It will merge animal, earth, and human liberation in a total liberation struggle against global capitalism and hierarchical domination of all kinds.

Αλέξανδρος Γεωργόπουλος Alexander Georgopoulos

Καθηγητής (Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)
Professor (University of Thessaloniki)

Βιογραφικό Σημείωμα / Short Bio

Γεννήθηκα το 1952, τελείωσα το Χημικό Τμήμα στην Αθήνα, διδάκτορας του πανεπιστημίου του Μάντσεστερ (1981). Είμαι καθηγητής στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης όπου διδάσκω από το 1985. Έχω γράψει τα βιβλία «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» (1993-σε συνεργασία με Ε. Τσαλίκη), «Γη, ένας μικρός και εύθραυστος πλανήτης» (1996), «Περιβαλλοντική Ηθική» (2002) και επιμελήθηκα το «Περιβαλλοντική εκπαίδευση: ο νέος πολιτισμός που αναδύεται», όλα στις εκδόσεις Gutenberg. Έχω γράψει άρθρα σε ελληνικά και ξενόγλωσσα περιοδικά. Είμαι μέλος ελληνικών και διεθνών περιβαλλοντικών επιστημονικών εταιριών και εκδότης τοπικής εφημερίδας για την οικολογία, την ειρήνη, τη μη βία και υποψήφιος των Οικολόγων Πράσινων στις εθνικές εκλογές και στις ευρωεκλογές.

Born in 1952, originally a chemist, I finished my Ph.D. at the university of Manchester (1981). Professor of the Aristotle University of Thessaloniki (Preschool Education Department) where I teach since 1985. I wrote books on environmental education (1993), on the ecological problems of the planet (1996), on environmental ethics (2002), I edited another one on environmental education (2005) and published in Greek and foreign periodicals. A member of Greek and international environmental associations, editor of a local newspaper on ecology, peace, non violence and an MP candidate of the Greek Green Party electoral lists.

Περίληψη / Abstract

«Το καθήκον προς τη Βιόσφαιρα: Αποανάπτυξη»

Η ανάπτυξη ιδιαίτερα μάλιστα στη νεοφιλελεύθερη εκδοχή της φαίνεται να είναι όλο και λιγότερο συμβατή με την οικολογική σταθερότητα του πλανήτη, την οικονομική βιωσιμότητα της παγκόσμιας οικονομίας, την κοινωνική δικαιοσύνη που υποτίθεται πως κυβερνά τις επιλογές μας και μια αξιόβιωτη ζωή που γίνεται όλο και προβληματικότερη δεδομένης της τεράστιας αύξησης των αναγκών μας και την συνακόλουθη εντατικοποίηση της καθημερινής ζωής. Υπάρχει πια ένας έντονος προβληματισμός σχετικά με το μοντέλο της ανάπτυξης που ακολουθείται και οδηγεί τον πλανήτη στο καταστροφικό μονοπάτι της κλιματικής αλλαγής, της αυξημένης ρύπανσης όλων των τύπων, την υποβάθμιση των φυσικών πόρων, την μείωση της βιοποικιλότητας, τη φτώχεια, και τον πόλεμο. Η οικονομική κρίση μας ξαναθυμίζει πως η αύξηση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (ΑΕΠ) δεν εξασφαλίζει αναγκαστικά την άνοδο

του βιοτικού επιπέδου ούτε την ευημερία της Βιόσφαιρας. Πιθανότατα ισχύει ακριβώς το αντίθετο. Επιπλέον, καλούμαστε κάθε χρόνο να παράγουμε και να καταναλώνουμε περισσότερα από όσα το εισόδημά μας επιτρέπει, αντλώντας από ένα «κρυφό» απόθεμα το οποίο δεν είναι τίποτε άλλο από το μέλλον μας. Αυτή η διαδικασία είναι προφανώς μη αιφορική. Οι τεράστιες αυξήσεις του ΑΕΠ είναι πάντα συνδεδεμένες με αυξανόμενες εισοδηματικές ανισότητες. Παρά τη συνεχιζόμενη αύξηση παραγωγής πλούτου σε παγκόσμια κλίμακα και σε ποσότητες πρωτοφανείς στην παγκόσμια ιστορία, η φτώχεια εξακολουθεί να ταλαιπωρεί το 20% του ανθρώπινου πληθυσμού. Η διαχείριση του χρόνου καθοδηγείται από την ανάγκη για αυξανόμενη αποτελεσματικότητα/παραγωγικότητα προσαρμοσμένη στην ποσότητα (και όχι αναγκαστικά στην ποιότητα). Το αποτέλεσμα είναι μια όλο και υποβαθμιζόμενη ποιότητα ζωής με αυξανόμενη ένταση και χρόνο εργασίας με σκοπό την μεγιστοποίηση του κέρδους και κατά συνέπεια με όλο και λιγότερο κουράγιο και χοροχρόνο για επικοινωνία με ανθρώπους, για την ενασχόληση με την υγεία, με την τέχνη ή για την αγάπη και τον έρωτα. Στη θέση του συμβατικού μοντέλου της ανάπτυξης προτείνεται η αποανάπτυξη ως τρόπος ζωής κατά την οποία οφείλουμε να ξανασκεφτούμε τις ανάγκες μας, τείνουμε να καταναλώνουμε λιγότερο, να έχουμε περισσότερο ελεύθερο χρόνο και πιθανώς να ζούμε ευτυχέστερα. Αν αυτή η διαδικασία λάβει χώρα με οργανωμένο τρόπο (έτσι που να μην προσλαμβάνεται ως απειλή ενάντια στο βασικό βιοτικό μας επίπεδο) μπορεί ίσως να αποτελέσει την απάντηση σε όλα τα προηγουμένως αναφερθέντα δεινά της ανάπτυξης.

«The duty towards Biosphere: Degrowth»

Development, specially under its neoliberal version, seems to be less and less compatible with the ecological stability of the planet, the financial sustainability of the global economy, the social justice which was supposed to govern our acts and a more “humane” human life as far as concerns the huge increase of our needs and the concomitant intensification of land and time use. There is already a huge production of arguments supporting the view that our current development model leads the planet into a destructive path where climate destabilization, extended pollution of all kinds, degradation of the natural resources, decrease of biodiversity, poverty and war will be the end products. The financial crisis we live in reminds us that increase of the Gross National Product (GNP) doesn’t necessarily represent an increase of human and biosphere welfare. Some analysts claim exactly the opposite. Moreover, we are called every year to produce and consume more than our income would permit. To be able to do that we should find an “asset” to enter the market with it. That asset is our future. Consequently that procedure is obviously non sustainable. Huge increases of GNP are always connected with growing income inequalities. Although the current continuous increase of wealth production on a global scale in quantities never known before throughout human history, poverty is still a burden for the 20% of the human population. Time management is heading towards increasing effectiveness (although not necessarily efficiency) the result of

which is a decreasing quality of life full of work to maximize profit and less physical courage for devoting ourselves to communication with people, our health, art or love relationships. Because of all previous reasons we propose degrowth. A way of life during which we think again about our needs, we tend to consume less, have more free time and possibly live happier. If that procedure takes place in an organized way (ie. non threatening our basic level of life) it might become the answer to all previously described evils of growth.

Φιλίμων Παιονίδης Filimon Peonidis

Αναπληρωτής Καθηγητής Ηθικής
και Πολιτικής Φιλοσοφίας
(Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)
Associate Professor of Moral and
Political Philosophy (University of Thessaloniki)

Βιογραφικό Σημείωμα / Short Bio

Ο Φιλίμων Παιονίδης είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Ηθικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας στο ΑΠΘ και κατά το εαρινό εξάμηνο του 2010 Επισκέπτης Εταίρος στο Κέντρο για τη Μελέτη της Ιστορίας της Πολιτικής Σκέψης του Κολεγίου Queen Mary του Πανεπιστημίου του Λονδίνου. Το πιο πρόσφατο βιβλίο του είναι το *Υπέρ του δέοντος: Δοκίμια εφαρμοσμένης φιλοσοφίας* (2007).

Filimon Peonidis is Associate Professor of Moral and Political Philosophy at the Aristotle University of Thessaloniki and for the spring semester 2010 Visiting Fellow at the Centre for the Study for the History of Political Thought, Queen Mary College, University of London. His most recent book is *In Defense of the Right: Essays in Applied Philosophy* (2007).

Περίληψη / Abstract

«Είναι ο ειδολογικός σωβινισμός τον Kant μοιραίος για τα άβηλα είδη;»

Η προσπάθεια του Kant να στηρίξει κάποια έμμεσα καθήκοντα προς τα ζώα στο γεγονός ότι η κακομεταχείρισή τους ισοδυναμεί με παραβίαση των καθηκόντων που έχουμε προς τον εαυτό μας και την ανθρωπότητα, έχει επικριθεί με σφοδρότητα από σύγχρονους ηθικούς φιλοσόφους. Στην ανακοίνωση αυτή θα επιχειρήσουμε μια πιο ευνοϊκή ερμηνεία των θέσεων του αφενός μεν προσπαθώντας να κατανοήσουμε τη συλλογιστική που υπόκειται των θέσεων του για τα ζώα αφετέρου δε υποστηρίζοντας ότι η πρώτη διατύπωση της κατηγορικής προστακτικής αποκλείει την υιοθέτηση γνωμών που επιτρέπουν την εξόντωση αβλαβών ειδών και την παντελή αδιαφορία για το περιβάλλον.

«Is Kant's speciesism fatal for other species?»

Kant's position that the only justification for being kind to animals is that showing cruelty to them violates our duties to ourselves and humanity has been severely criticized by modern philosophers. In this paper I would to offer a more charitable interpretation of his views first by trying to comprehend the reasons underlying the above position, and second by arguing that the first formulation of the categorical imperative prohibits the adoption of maxims that would allow the extinction of harmless species and our being totally indifferent to environmental issues.

Duška Franeta

Lecturer of Legal Philosophy
and Legal Ethics (University of Novi Sad)
Λέκτωρ Φιλοσοφίας του Δικαίου και Ηθικής
του Δικαίου (Πανεπιστήμιο του Νόβι Σαντ)

Βιογραφικό Σημείωμα / Short Bio

Born in Novi Sad (Serbia) in 1977. She currently teaches Philosophy of Law and Legal Ethics at the Faculty of Law and Business Studies in Novi Sad. She graduated in Philosophy at the University of Novi Sad and received her PhD with distinction in the field of Philosophy of Law in 2009 («Human dignity as a legal value») at the University of Belgrade. During her master studies, she obtained a DAAD scholarship for a two-semester research at the Ruprecht-Karls University in Heidelberg (Germany). She has published many articles and edited one book on different problems in the area of Practical philosophy, translated many articles and two Philosophy books from German and English into Serbian.

Περίληψη / Abstract

“The Place of Human Dignity in European Legal Documents
and Environmental Concerns”

A few years after the Second World War, the concept of human dignity started to get an increasingly important place in many significant European legal documents. Most European countries included this term in their constitutions. Furthermore, a number of UN declarations and conventions, as well as some significant documents of European Union also incorporated the concept of human dignity. Not only the frequency of use of this term in the authoritative legal texts, but also the way it is used and the context in which it is usually put shows its importance. It is very well known today that the concept of human dignity was one of the major subjects of the very sharp utilitarian critique when the status of animals and nature in general are in question. The famous Peter Singer’s thesis stated that the idea of human dignity was only the euphemism for the idea of the sanctity of human life. This critique revealed in what way it is dangerous to understand the human dignity as an absolute value. A further detailed approach to the idea of human dignity suggests two important issues. The first one is the fact that the concept of human dignity is being regarded as the basis of human rights. The second one concerns the philosophical origin of this notion and its inner relatedness to the concept of duty and responsibility. This latter aspect is often being neglected or even forgotten. This paper examines the idea that the notion of responsibility is a primary constituent of the concept of human dignity. This analysis should contribute to the possibility of overcoming the (in recent decades created) antithesis of human dignity and environmental concerns.

Γιώργος Πολίτης George Politis

Λέκτωρ Κοινωνικής Φιλοσοφίας
(Πανεπιστήμιο Αθηνών)

Lecturer of Social Philosophy (University of Athens)

Βιογραφικό Σημείωμα / Short Bio

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1972. Σπούδασε φιλοσοφία στην Αγγλία και στην Ελλάδα. Είναι Λέκτωρ Κοινωνικής Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Μέλος της Ελληνικής Φιλοσοφικής Εταιρείας και ιδρυτικό μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Ηθικής. Επιμελητής έκδοσης του περιοδικού Ηθική, το οποίο εκδίδεται από τον Τομέα Φιλοσοφίας του Τμήματος Φ.Π.Ψ του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Born in Athens in 1972. After studying philosophy in Britain and Greece he is now a Lecturer of Social Philosophy in the Philosophy Department of the University of Athens. He is a member of Greek Philosophical Society and founding member of the Greek Ethics Society. He is the Editor of Ethiki journal, which is being published by the Philosophy Department of the University of Athens.

Περίληψη / Abstract

«Περιβαλλοντισμός: ισορροπίας μεταξύ μεταρρύθμισης και επανάστασης»

Η διαμάχη μεταρρυθμιστών και επαναστατών είναι τόσο παλιά όσο η πολιτική και μπορεί να εντοπισθεί σε κάθε της έκφανση. Ο περιβαλλοντισμός, ως το ευρύτερο πολιτικό κοινωνικό και ηθικό κίνημα, που επιδιώκει την προστασία και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, δεν αποτελεί εξαίρεση. Οι ειδικότερες κατευθύνσεις του περιβαλλοντισμού εκτείνονται σε μεγάλο εύρος από το αμιγώς φιλοσοφικό πεδίο, όπου δεσπόζει η περιβαλλοντική ηθική έως το πεδίο της πρακτικής εφαρμογής πολιτικών, εκεί όπου η πράσινη ανάπτυξη γνωρίζει σήμερα μεγάλη δημοφιλία. Αυτές οι τάσεις μαζί με πολλές άλλες, μπορούν να ειδικωθούν ως συνιστώσες του ευρύτερου, γενικότερου ρεύματος του περιβαλλοντισμού. Προσεγγίζοντας το ζήτημα του περιβαλλοντισμού από την οπτική της κοινωνικής φιλοσοφίας, εγείρεται το ερώτημα της σκοπούμενης κατεύθυνσης την οποία ακολουθούν οι περιβαλλοντικές αντιλήψεις. Η απόπειρα κατηγοριοποίησης των αντιλήψεων αυτών σε δύο γενικές υποδιαφορές, την μεταρρυθμιστική και την επαναστατική, μπορεί να βοηθήσει στην καλύτερη κατανόησή τους. Σε αδρές γραμμές, η μετριοπαθής, μεταρρυθμιστική πλευρά, προτείνει την συνεκτίμηση ορισμένων αξιών της περιβαλλοντικής ηθικής κατά τη λήψη πολιτικών αποφάσεων, ενώ από την άλλη μεριά, η πιο ριζοσπαστική, επαναστατική, πλευρά εισηγείται την κατίσχυση αυτών των αξιών και την αναγόρευση τους στην καθοριστικότερη παράμετρο της νέας εποχής. Η μεταρρυθμιστική πλευρά θεωρεί υπερβολικό το αίτημα πλήρους ρήξης και ανατροπής, αποδεχόμενη ότι οι

περιβαλλοντικές αξίες μπορούν να ενταχθούν στο υφιστάμενο πλαίσιο. Απεναντίας, η επαναστατική πλευρά θεωρεί την απόπειρα μεταρρύθμισης του υφιστάμενου κοινωνικού-πολιτικού-οικονομικού πλαισίου ως μη συντελεστική. Επιζητεί την ανατροπή και την αντικατάσταση του από ένα καθολικά νέο σύστημα το οποίο φέρει τον περιβαλλοντισμό στην κορυφή της πυραμίδας των αξιών του. Η παρούσα εργασία διερευνά τα κύρια επιχειρήματα της κάθε πλευράς και προβαίνει σε μια απόπειρα κριτικής αποτίμησης τους.

«Environmentalism; keeping balance between reform and revolution»

The battle between reformers and revolutionaries dates back to the birth of politics and can be identified in all of its aspects. Environmentalism, in its broader sense as a political, social and moral movement that aims to improve and protect the quality of the natural environment, does not offer an exemption to that rule. The specific dimensions of Environmentalism cover a great spectrum from the clear philosophical one, which is dominated by environmental ethics to the field of practical application of policies, where in our days sustainable development is very popular. These dimensions along with a few others can be identified as parameters of a broader and more general stream of Environmentalism. Approaching the issue of Environmentalism from the point of view of social philosophy the question of precise target of environmental notions arises. An attempt to categorize these notions into two general subcategories the reformist and the revolutionary can help us clarify them. In general terms, the reformist view suggests the estimation of certain values of environmental ethics during decision making whereas the radical revolutionary view emphasizes on the need to impose those values and recognize them as the imperative parameter of our times. Reformists believe that the call for a total overthrow of the existing system is extreme accepting that it is possible to adopt environmental values within the existing system. In contrast, revolutionaries believe that any attempt of modifying the existing social-political-economical system is worthless. Therefore, they ask for its overthrow and replacement by a totally new system that has environmentalism on the top of its moral values. This paper examines the major arguments of each side and attempts to critically evaluate them.

Ευάγγελος Προτοπαπαδάκης Evangelos Protopapadakis

Λέκτωρ Εφαρμοσμένης Ηθικής
(Πανεπιστήμιο Αθηνών)

Lecturer of Applied Ethics (University of Athens)

Βιογραφικό Σημείωμα / Short Bio

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1972. Σπούδασε στο Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, από το οποίο αποφοίτησε το 1997. Το 2002 αναγορεύθηκε

Διδάκτωρ Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών υποβάλλοντας διατριβή υπό τον τίτλο «Η ιδέα της ευθανασίας στην σύγχρονη Βιοηθική». Από το 2004 διδάσκει στο Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής, Ψυχολογίας του Ε.Κ.Π.Α., ενώ το 2009 εξελέγη Λέκτωρ Εφαρμοσμένης Ηθικής του ίδιου Τμήματος.

Born in Athens in 1972. He studied philosophy at the University of Athens, wherefrom he obtained his B.Phil in 1997. He received his PhD in 2002 for a thesis entitled “The Idea of Euthanasia in Contemporary Bioethics”, supervised by Prof. T. N. Pelegrinis. He has been teaching at the University of Athens since 2004 (as appointed and part time lecturer). In 2009 he was elected Lecturer of Applied Ethics at the University of Athens.

Περίληψη / Abstract

«Οικοφασισμός: η περίπτωση του Kaarlo Pentti Linkola»

Ο οικοφασισμός, σύγχρονη τάση της Περιβαλλοντικής Ηθικής, έχει τις ρίζες του στον πρώιμο γερμανικό εθνικισμό, όπως αυτός εκφράζεται από το κίνημα του Γερμανικού Ρομαντισμού, και όπως αποκρυσταλλώθηκε στο πλαίσιο του *völkisch* κινήματος, ιδίως κατά την περίοδο της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης. Ο Kaarlo Pentti Linkola, Φιλανδός φιλόσοφος και guru του περιβαλλοντικού κινήματος, θα μπορούσε να θεωρηθεί επιτομή του οικοφασισμού. Θεωρεί πως απόλυτη ηθική αξία μπορεί να αναγνωριθεί μόνο στο σύνολο της οικόσφαιρας, ενώ, αντίθετα, τα είδη και τα άτομα αντλούν την δική τους – σχετική – ηθική αξία από την συμμετοχή τους στο σύνολο αυτό, στην περίπτωση, βέβαια, που η λειτουργία τους – και η εν γένει ύπαρξή τους – είναι επωφελής για το σύνολο. Εχθρός της τεχνολογίας και της προόδου, της δημοκρατίας, της αστικοποίησης και του σύγχρονου τρόπου ζωής, θεωρεί πως μόνο η άμεση μείωση του ανθρωπίνου πληθυσμού μπορεί να επαναφέρει την διαταραγμένη ισορροπία του πλανήτη. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού κανένα μέσο δεν είναι ακατάλληλο ή ηθικώς απορριπτό, αρκεί να εγγυάται την αποτελεσματική μείωση του πληθυσμού του είδους μας.

“Ecofascism: The case of Kaarlo Pentti Linkola”

Ecofascism is a contemporary tendency in Environmental Ethics, which stresses the moral priority and preeminence of the ecosphere downgrading, at the same time, the moral value of species and individual existence. Its roots can be traced back to the German Romantic School, the Wagnerian narration of the Nibelungen saga, the works of Fichte and Herder and, finally, the so called völkisch movement in Germany. Ecofascism is hostile to technology and industrialization, to urbanization, to democracy and, in general, to human free will, regarding them the main factors for the decay of our species, as well as for the deterioration of the environment. Moreover, ecofascists insist on the urgent need of depopulation, even if this were to be achieved through unethical means, such as wars, banning of procreation etc. The thought of Kaarlo Pentti Linkola, the Finnish environmental guru and ethicist, could be put down as an epitome of Ecofascism.

Σταύρος Καραγεωργάκης Stavros Karageorgakis

Δρ. Φιλοσοφίας (Πανεπιστήμιο Αθηνών – Ε.Μ.Π.)
PhD (University of Athens – N.T.U.A)

Βιογραφικό Σημείωμα / Short Bio

Διδάκτωρ φιλοσοφίας και ιστορίας των επιστημών και της τεχνολογίας (Ε.Κ.Π.Α. & Ε.Μ.Π.). Ο τίτλος της διατριβής του είναι «Περιβαλλοντική ηθική και πολιτική οικολογία, Οι υποχρεώσεις μιας οικολογικής κοινωνίας προς τον μη ανθρώπινο κόσμο». Έχει διδάξει ως ειδικός συνεργάτης στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, στο ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας και στην Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης. Έχει δημοσιεύσει άρθρα του σε συλλογικούς τόμους με πιο πρόσφατα: “Ο ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας του οικολογικού μαρξισμού” (2009) και “Free from Nature or Free Nature?, An Anarchist Critique of Transhumanism” (2010). Είναι εκπρόσωπος στην Ελλάδα της Διεθνούς Εταιρείας για την Περιβαλλοντική Ηθική (International Society for Environmental Ethics).

Ph.d Thesis: Environmental Ethics and Political Ecology, Obligations to the non human world (University of Athens & National Technical University). He has taught at the Democritus University of Thrace, University of Thessaly, Aristotle University of Thessaloniki, University of the Aegean, Technical University of Western Macedonia and the School of Pedagogical and Technological Education. He has published papers in collective volumes. Most recent: “The anthropocentric character of the ecological Marxism” (2009) and “Free from Nature or Free Nature?, An Anarchist Critique of Transhumanism” (2010). He is a regional representative of Greece in the International Society for Environmental Ethics.

Περίληψη / Abstract

«Συγγένειες μεταξύ της αρχαιοελληνικής και σύγχρονης επιχειρηματολογίας για την ηθική εκτίμηση των άβητων ζώων»

Σκοπός της εισήγησης είναι να δείχτεί ότι το πεδίο της ηθικής για τα ζώα (animal ethics) έτοι όπως αναπτύχθηκε κυρίως τις τρεις τελευταίες δεκαετίες του 20ου αιώνα αποτελεί ιστορική συνέχεια μιας ανάλογης προβληματικής που είχε καλλιεργηθεί στην αρχαία Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα, προσπαθώ να δείξω τη συνέχεια της επιχειρηματολογίας συγκεκριμένων συγγραφέων της ελληνικής γραμματείας, με πιο σημαντικούς τον Πορφύριο και τον Πλούταρχο, με αυτών των τριών σημαντικότερων τάσεων του πεδίου της ηθικής για τα ζώα, δηλαδή της ωφελισμικής θεωρίας για την απελευθέρωση των ζώων του Peter Singer, της θεωρίας για τα δικαιώματα των ζώων του Tom Regan και της νεότερης προσέγγισης της συμπάθειας

που αναπτύχθηκε από διάφορες φιλοσόφους όπως η Mary Midgley, η Josephine Donovan και η Lori Gruen.

*«Relations between ancient Greek and contemporary argumentation
for the ethical consideration of other animals»*

The aim of this paper is to show that the field of animal ethics (as it has developed mainly in the last three decades of 20th century) constitutes a historical continuity of a similar argumentation which had been cultivated in ancient Greece. Particularly, I attempt to show the relevance of the argumentation of specific writers of the Greek literature, (the most important being Porphyry and Plutarch) with the most significant approaches of the animal ethics field, namely: the utilitarian theory of animal liberation by Peter Singer, the animal rights theory by Tom Regan, and the most recent theory of sympathy which has been developed by Mary Midgley, Josephine Donovan and Lori Gruen (among others).

Γεώργιος Χαριτάκης George Charitakis

Καρδιολόγος, Ερευνητής του Πανεπιστημίου Αιγαίου
Cardiologist, Researcher at the University of Aegean

Βιογραφικό Σημείωμα / Short Bio

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1953 και είναι ειδικός καρδιολόγος. Πήρα το πτυχίο της ιατρικής από το Πανεπιστήμιο της Μπολόνια στη Ιταλία το 1978 με βαθμό «άριστα». Το 1996 πήρα Master στη διατροφή από το American College of Holistic Nutrition καθώς και τον τίτλο του «Doctor of Holistic Health» από το Clayton College. Από το 2003 είμαι ερευνητής στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, όπου εκπόνησα την διδακτορική διατριβή μου. Από το 2007 διδάσκω στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου το αντικείμενο «Όλιστικά Εναλλακτικά Θεραπευτικά Συστήματα - Κλασική Ομοιοπαθητική». Από το 1987 είμαι μέλος του οικολογικού κινήματος τόσο στην Ελλάδα όσο και το εξωτερικό, είμαι ιδρυτικό μέλος διαφόρων οικολογικών οργανώσεων και συμμετέχω ενεργά με ομιλίες και παρεμβάσεις. Το 1994 πήρα το ευρωπαϊκό βραβείο για την προώθηση εναλλακτικών μεθόδων έρευνας χωρίς ζώα από την Διεθνή Οργάνωση κατά των πειραμάτων στα Ζώα (ΙΑΑΡΕΑ). Είμαι μέλος της επιτροπής έρευνας της Διεθνούς Ακαδημίας Ομοιοπαθητικής Ιατρικής.

Dr Charitakis was born in Athens (1953) and is a specialised cardiologist. He received his degree in medicine at the University of Bologna, Italy, with 1st class. In 1996, he received a Master in Nutrition from the American College of Holistic Nutrition, and Clayton College awarded him the title of «Doctor of Holistic Health». Since 2003 he is a research fellow at the University of Aegean, where he completed his PhD, and where he teaches the subject of «holistic alternative therapeutic systems, classical homeopathy». Since 1987 he is an active and, frequently, a founding member of ecological movements both in Athens and abroad. In 1994 he won the european award for the promotion of alternative research methods, without the use of animals, by the International Organism against animal testing (IAAPEA). He is a member of the research board of the International Committee of Homeopathic Medicine.

Περίληψη / Abstract

Η οικολογία είναι η μελέτη των σχέσεων των ζωντανών οργανισμών με το περιβάλλον τους, η μελέτη των οικοσυστημάτων καθώς και η μελέτη των περιβαλλοντικών συνθηκών της ύπαρξης. Το οικοσύστημα είναι το σύνθετο δίκτυο αέρα, νερού, ζώων, φυτών και όλων των άλλων μορφών ζωής στη βίοσφαιρα. Τα πάντα είναι αλληλεξαρτώμενα. Το σύστημα βρίσκεται σε μια σταθερή κατάσταση δυναμικής ισορροπίας, που σημαίνει πως με την αλλαγή του ενός μέρους του, επηρεάζονται όλα τα άλλα. Η

επιβίωση του ανθρώπου εξαρτάται από τη διαφύλαξη του οικοσυστήματος. Αυτό οριοθετεί την ύπαρξη και πλαισιώνει τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Το οικοσύστημα υπάρχει και χωρίς εμάς, εμείς όμως δεν κάνουμε χωρίς αυτό. Το να βλέπει κανείς τη φύση μόνο σαν ένα σύνολο πόρων καταναλώσιμων από τον άνθρωπο, μόνο άσχημες συνέπειες μπορεί να έχει. Τα οικοσυστήματα αναδημιουργούνται μόνο τους μέγρι ενός σημείου. Μετά από αυτό το σημείο δημιουργείται μια μοιραία κατάσταση για όλους τους πολιτισμούς. Όπως όλες οι δραστηριότητες του ανθρώπου επηρεάζουν την φύση έτσι και η διατροφή, κυρίως όπως έχει διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια έχει καθοριστική συμβολή όχι μόνο στην κατασπατάληση των φυσικών πόρων αλλά και στο βασανισμό εκατομμυρίων ζώων. Οι συνθήκες διαβίωσης στις μεγακτινοτροφίες όλου του κόσμου είναι ανθυγιεινές, βασανιστικές και ανήθικες: τύφλωση από έλλειψη φωτός, εξαρθρήματα από χαλάρωση των αρθρώσεων λόγω της ακινητοποίησης, στέρνηση των νεογέννητων από τη μητέρα, συγκατοίκηση σε πολύ μικρό χώρο και εξαναγκασμός σε πλήρη ακινησία, έλλειψη κάθε σεβασμού απέναντι σε μια άλλη μορφή ζωής.

«Όταν παιδέψεις τώρα δε μια πεταλούδα δε το βλέπεις, αλλιά αργότερα κάποιον θα πονέσει ο ποβιτισμός» (N. Καρούζος, Δεύτερη εποχή)

Ecology is the study of the interaction between living organisms and their environment, the study of ecosystems and environmental conditions for life. The ecosystem is the complex net of air, water, animals, plants and all other forms of life in the biosphere. Everything is interdependent. The system is in a stable condition of dynamic balance, which means that a change in one part is bound to have an impact all over the system. Human survival and activity depend upon the ecosystem, which can live on without us, but not the opposite. Treating the ecosystem merely on the grounds of our needs for consumption will lead to an impasse, since the ecosystem can only recreate itself to a degree. As all human activity has an impact on the environment, nutrition, by itself, especially in its present form, brings about the dissipation of natural resources and the torture of millions of animals. Conditions for animals in the farming industry are unhealthy, unbearable and immoral and include: blindness due to lack of light, disjoints as due to forced immobility, separation of offspring from their mothers, sharing of an insufferably restricted space and, in short, blatant lack of respect of any non-human form of life

“If you now torture a butterfly, you fail to see that, later on, civilization will somewhere feel the pain”. (N. Karouzos, Second Era).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ Μ.Κ.Ο. ΣΟΛΩΝ

Για την σύνθεση και τον οικολογικό πολιτισμό

Ο «Σόλων για την σύνθεση και τον οικολογικό πολιτισμό», είναι μια Μη Κυβερνητική - Μη Κερδοσκοπική Οργάνωση που ιδρύθηκε στη Μάκρη του Νομού Φθιώτιδας, το 1994. Οι σκοποί, πάνω στους οποίους εθελοντικά δραστηριοποιούνται τα μέλη του «Σόλωνα», βασίστηκαν στη διαπίστωση ότι η πορεία για ένα οικολογικό πολιτισμό, δομημένο πάνω στις ορθές ανθρώπινες σχέσεις και στο πνεύμα της αειφορίας, συνδέεται με πλήθος άλλων ζητημάτων. Τα ζητήματα αυτά απαιτούν παράλληλα την ανάδειξη και την επίλυσή τους. Για να πραγματοποιηθεί η κατανόηση και η επίλυσή τους χρειάζεται Σύνθεση. Οι σκοποί, που επιλέχθηκαν από τα μέλη του «Σόλωνα», είναι αυτοί που θεωρήθηκαν ως κλειδιά για το βασικό σκοπό που εκφράζεται στην επωνυμία, και ασφαλώς, αυτοί πάνω στους οποίους αναπτύσσεται η εθελοντική δράση. Ο πλουραλισμός τους και το ευρύτατο πεδίο δράσης αυτών των σκοπών ήταν το αρχικό ζητούμενο και αυτό προκύπτει και από τη δράση που έχει αναπτυχθεί και αναπτύσσεται συστηματικά, όσο είναι δυνατόν, για τον κάθε σκοπό. Η μέχρι σήμερα δραστηριότητα του «Σόλωνα» περιλαμβάνει έναν κατάλογο δράσεων και πρωτοβουλιών πέραν και αυτών που επιγραμματικά ακολουθούν.

Οι βασικές γραμμές δράσης:

1. Η λειτουργία φιλοζωικού σταθμού με κύρια δράση τη διάσωση και περίθαλψη τραυματισμένων ζώων.
2. Δημιουργία τηλεοπτικών εκπομπών.
3. Η συγγραφή, η μετάφραση και η έκδοση βιβλίων, εκπαιδευτικών πακέτων, φωτογραφικών άλμπουμ, οδηγιών, φυλλαδίων κλπ.
4. Παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού (βίντεο, τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά σποτ, παραγωγή μουσικής, οπτικοακουστικά αφιερώματα κλπ).
5. Υποβολή προτάσεων σε δημόσιους φορείς και στη κοινωνία των πολιτών.
6. Διοργανώσεις, συνδιοργανώσεις και συμμετοχές σε συνέδρια και ημερίδες.
7. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σε περιβαλλοντικά, πολιτισμικά κ.α θέματα.
8. Συμμετοχή σε δίκτυα (όπως στο ΠΑΝελλήνιο Δίκτυο ΟΙΚολογικών Οργανώσεων, Δίκτυο Εθελοντικών Οργανώσεων Στερεάς Ελλάδας, Μεσογειακού Γραφείου Ενημέρωσης [ΜΙΟ-EGSDE], Χάρτας της Γης).
9. Συμμετοχή σε κοινωνικές επιχειρήσεις, συνεργασίες με άλλες ΜΚΟ καθώς και θεσμοθετημένους φορείς προστασίας περιοχών Natura και άλλων περιβαλλοντικών δράσεων.
10. Περιβαλλοντική, πολιτική και πολιτιστική δράση μέσω της ιστοσελίδας μας.

Μ.Κ.Ο. ΣΟΛΩΝ

Φιλοτίμιον 54, Κυψέλη, ΤΚ 113 63 - Τηλ: 210.8239000

Μιαούλη 18, Μάκρη Ν.Φθιώτιδας, ΤΚ 350 11

Τηλ: 22360.22914 - 6977.6068 24 - info@solon.org.gr www.solon.org.gr

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΟ.ΦΥ.ΖΩ.

Πολίτες για τα δικαιώματα της φύσης και της ζωής

Ο μη κερδοσκοπικός σύλλογος Πολίτες για τα δικαιώματα της φύσης και της ζωής (ΠΟ.ΦΥ.ΖΩ) δραστηριοποιείται από το 1995 για την επέκταση της έννοιας του «δικαιώματος» σε όλες τις μορφές ζωής και τη νομική κατοχύρωσή τους, έχοντας ως βασική αρχή ότι όλα τα πλάσματα σ' αυτό τον κόσμο έχουν το ίδιο δικαίωμα στη ζωή, την ευζωία, την ελευθερία και την αυτοδιάθεση.

Ενστερνιζόμενος την αξία της αρμονικής συνύπαρξης και της ειρηνικής συμβίωσης, οραματίζεται μια κοινωνία που δεν θα εκμεταλλεύεται ανθρώπους και ζώα για οποιοδήποτε λόγο και αγωνίζεται για τη διάδοση αυτής της ιδέας, τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και σε πολιτειακό και παγκόσμιο.

Εκτός από τη δίκαιη μεταχείριση όλων ανεξαιρέτως των ζώων, σκοπός του Συλλόγου σύμφωνα με το άρθρο 2 του καταστατικού του είναι η προστασία της απειλούμενης φύσης και του περιβάλλοντος, η συστηματική καλλιέργεια της φυσιολατρίας με όλες τις μορφές και εκδηλώσεις της και ο σεβασμός προς τη φύση.

Ο ΠΟΦΥΖΩ είναι αντίθετος με:

- κάθε είδους κλουβιά, μεγάλα και μικρά, όπου αυτά κι αν ανήκουν (π.χ. ζωολογικούς κήπους και πάρκα, καταστήματα εμπορίας ζώων, πειραματικά εργαστήρια κ.λπ),
- τα ενυδρεία και aquariums,
- τα τσίρκο που χρησιμοποιούν ζώα,
- τη χρήση γούνας,
- τα πειραματικά εργαστήρια που χρησιμοποιούν ζώα για οποιοδήποτε σκοπό: ιατρική, κοσμετολογία, πολεμική βιομηχανία, έρευνα κ.λπ.,
- το κυνήγι και το ψαροκυνήγι,
- τον ιππόδρομο,
- τις κυνομαχίες, κοκορομαχίες και ταυρομαχίες,
- τις θυσίες ζώων για παραδοσιακούς και θρησκευτικούς σκοπούς,
- τη σφαγή των ζώων που προορίζονται για τη διατροφή του ανθρώπου.

Οι δραστηριότητες του Συλλόγου είναι κυρίως ο ακτιβισμός, (καμπάνιες, διαμαρτυρίες, εκδηλώσεις, street demos), η σύνταξη επιστολών και άρθρων, η άσκηση πίεσης προς την πολιτεία και τους διαφόρους φορείς της, η συστηματική παρουσία στον τύπο και η συνεργασία με πολλούς περιβαλλοντικούς και φιλοζωικούς συλλόγους, που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, όπως είναι οι εξής: Πανελλήνιο Δίκτυο Οικολογικών Οργανώσεων (ΠΑΝΔΟΙΚΟ), Greek Animal Welfare Fund (GAWF), ΣΟΛΩΝ για τη Σύνθεση και τον Οικολογικό Πολιτισμό, Πανελλαδική Συντονιστική Επιτροπή Ζωοφιλικών Σωματείων, People for the Ethical Treatment of Animals (PETA), κ.α. καθώς και με τη Θεματική Ομάδα των Δικαιω-

μάτων των Ζώων των Οικολόγων Πράσινων Ελλάδος. Επίσης, εδώ και δύο χρόνια ο ΠΟΦΥΖΩ έχει ξεκινήσει συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Ηθικής και το Τμήμα Φ.Π.Ψ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με σκοπό τη διοργάνωση ετήσιων ημερίδων περιβαλλοντικής ηθικής.

ΠΟΦΥΖΩ

Νομίμως αναγνωρισμένο Σωματείο αρ. εγκρ. 2203/95

Μέλος του ΠΑΝΔΟΙΚΟ, Αθκισβιάδου 24,

Αθκισβιάδου 24, 104 39 Αθήνα

Τηλ.: 210 88 14 677, 6979 314028 Fax: 210 88 14 677

emails: pofyzo@gmail.com, pofyzo@yahoo.gr www.pofyzo.blogspot.com

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΗΘΙΚΗΣ

Η Ελληνική Εταιρεία Ηθικής είναι ένα μη κερδοσκοπικό σωματείο που ιδρύθηκε στις 13 Σεπτεμβρίου 2006 με πρωτοβουλία των διδασκόντων, των αποφοίτων και των φοιτητών του μεταπτυχιακού προγράμματος φιλοσοφίας με κατεύθυνση στην «Ηθική», του τομέα Φιλοσοφίας του τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής, Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η Ελληνική Εταιρεία Ηθικής, που για τις σχέσεις της με το εξωτερικό χρησιμοποιεί τον τίτλο Hellenic Society for Ethics, στοχεύει στη τόνωση του ενδιαφέροντος και την ανάπτυξη διαλόγου γύρω από τα σύγχρονα ηθικά προβλήματα, απευθυνόμενη τόσο στο ευρύ κοινό, όσο και σε όσους διαμορφώνουν και επηρεάζουν την κοινή γνώμη και το δημόσιο λόγο. Δια μέσου τακτικών δημοσίων παρεμβάσεων (ειδικών εκδόσεων, έκδοση επιστημονικού περιοδικού, δημοσιεύσεων στον τύπο, κ.τ.λ) η Εταιρεία επιδιώκει να προσεγγίζει τα σύγχρονα ηθικά διλήμματα και να προσφέρει το επιστημονικό και φιλοσοφικό υπόβαθρο για την εποικοδομητική και αποτελεσματική ανάπτυξη και επίλυσή τους. Σ' αυτό το πλαίσιο επιδιώκει την διεπιστημονική συνεργασία για εξειδικευμένα ζητήματα που αφορούν τομείς όπως: η ιατρική ηθική, η οικολογική ηθική, η επιχειρησιακή ηθική, η βιοηθική, η ηθική στην επικοινωνία, στο διαδίκτυο κ.ά. Στα στρατευμένα μέσα για την επίτευξη των σκοπών της Εταιρείας συγκαταλέγονται, η οργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων, συμποσίων, συναντήσεων «στρογγυλής τραπέζης» κ.α. Ακόμα, στους βασικούς στόχους της Εταιρείας περιλαμβάνεται, η διαρκής επιστημονική συνεργασία με επιστημονικούς φορείς και αντίστοιχες επιστημονικές εταιρείες, όπως η Αστική μη κερδοσκοπική Εταιρεία των «Φίλων της Ελευθέρης Σχολής Φιλοσοφίας - ο Πλήθων», η «British Society for Ethical Theory», η κατεύθυνση «Ηθικής» του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών καθώς και άλλα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών ΑΕΙ, για θέματα έρευνας και μελέτης της ηθικής και της εφαρμοσμένης ηθικής.

*Ελληνική εταιρία ηθικής
Σοφωμού 12 Αθήνα - ΤΚ 106.83
www.ethics.gr*

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ:

**Τμήμα ΦΠΨ του Πανεπιστημίου Αθηνών
Ελληνική Εταιρεία Ηθικής
ΣΟΛΩΝ για τη Σύνθεση και τον Οικολογικό Πολιτισμό
Πολίτες για τα Δικαιώματα της Φύσης και της Ζωής**

